

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Svensk-engelska arkeologutbytet 1947

Lundberg, Erik B.

Fornvännen 1947(42), s.345-347 : ill.

http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1947_345

Ingår i: samlar.raa.se

SVENSK-ENGELSKA ARKEOLOGUTBYTET 1947

Mellan Sverige och England inleddes förliden sommar för första gången ett utbyte av yngre arkeologer. Såsom arrangörer och inbjudare stodo riksantikvarie Martin Olsson, the Council for British Archaeology och the British Council. Utbytet finansierades genom anslag från svenska staten och British Council. De praktiska detaljerna kring utväxlingen utarbetades av förste antikvarie Mårten Stenberger och dr Rupert Bruce-Mitford, Assistant Keeper vid British Museum. Från Sverige deltog fil. kand. Bengt Schönbäck, Uppsala, fil. kand. Erik Cinthio, Lund, fil. lic. Berta Stjernquist, Lund, och fil. lic. Erik B. Lundberg, Stockholm; från England: Mr. John E. Bartlett, Mr. John Eames, Mr Keith Ritherdon och Mr. Stanley E. Thomas, studerande från Oxford och Cambridge.

Utom kand. Schönbäck, som avreste senare för att deltaga i grävningar i Skottland, anlände den svenska gruppen till London den 9 juli. Ungefär samtidigt avreste de fyra engelsmännen till Sverige för att deltaga dels i docent Carl-Axel Althins stenåldersundersökningar vid Ageröd i Skåne dels i antikvarie Stenbergers undersökningar av järnåldersbyn Vallhagar på Gotland.

De första dagarna av vår englandsvistelse voro anslagna åt museibesök och rundturer i London. Dessutom fingo vi tillfälle att under trivsamma former sammanträffa med ett flertal av Londons museimän. För vår fortsatta vistelse — ca sex veckor — hade British Council utarbetat ett omväxlande program i samråd med bl. a. Miss Kathleen Kenyon, sekreterare vid Londonuniversitetets arkeologiska institut, och dr Bruce-Mitford. Vi voro sålunda först inbjudna till Royal Archaeological Institutes sommarmöte i Salisbury, vilket pågick under en vecka och bl. a. omfattade talrika utfärder till fornlämningar av olika slag i Wiltshire samt besök i det museum, som generalen och arkeologen Pitt-Rivers skapat i Farnham. Därefter skulle vi få deltaga i grävningsundersökningar vid Cottenham utanför Cambridge, vid Dorchester nära Oxford (lic. Stjernquist), i London söder om Themsen (kand. Cinthio och lic. Lundberg) och slutligen i Canterbury. Dessutom skulle vi få göra en resa till Hadrianus' vall i Northumberland, varefter lic. Stjernquist skulle besöka Edinburgh och kand. Cinthio och lic. Lundberg Durham och York.

Vid Cottenham i låglandet norr om Cambridge leddes utgrävningen av dr Grahame Clark. Här undersöktes en numera igenvuxen kanal, som av fynden, huvudsakligen keramik, visade sig ha funnits under romersk tid och sannolikt även ha grävts av romarna. Under den tid vi deltog i utgrävningarna här voro vi också i tillfälle studera museer och andra sevärdheter i Cambridge samt företaga utfärder i omgivningarna, bl. a. till katedralen i Ely, St. Andrews kyrka i Mildenhall och Grimes Graves—flintgruvorna vid Weeting i Norfolk.

Från Cambridge gick färden vidare till Oxford, därifrån vi under led-

*Byggnadsrester i forlet Housesteads i Hadrianusvallen i norra England. Förf. foto 1947.
— Remnants of buildings in the fort at Housesteads in N. England. Author photo 1947.*

ning av dr D. B. Harden vid Ashmolean Museum gjorde en exkursion till utgrävningen av en medeltida borganläggning i Dedington; vidare till Roll-right Stones och den märkliga i grästorven utskurna hästfiguren på slutningen till fornborgen vid Uffington, samt de ur grävningsteknisk synpunkt synnerligen instruktiva undersökningarna vid Dorchester, där dr R. J. C. Atkinson, Assistant Keeper vid Ashmolean Museum förutom några anläggningar begränsade av koncentriska diken och med en inre krets av kraftiga stolphål, m. a. o. »henge»-monument i trä, påträffat såväl brandgravar från bronsåldern som skelettbegravningar från angelsaxisk tid.

Grävningarna i London leddes av Miss Kenyon och voro förlagda till ett genom bombing ödelagt område vid Newcomen Street i Southwark. Här drogos upp en serie schakt och i botten på dessa framkommo avfalls-lager och andra lämningar efter det romerska London. I anslutning till grävningarna föreläste Miss Kenyon i universitetets arkeologiska institut om London under romersk tid.

Under Londonvistelsen hade vi även förmånen att under handledning av dr Bruce-Mitford närmare få granska fynden från den berömda båt-graven vid Sutton Hoo jämte en del andra praktfynd i British Museum.

En dag ägnades åt ett besök i Saint Albans, berömt för sin katedral och för sina minnesmärken från romersk tid — rester efter stadssamhället Verulamium. En sevärighet av rang var den romerska teater, som för några år sedan systematiskt undersöktes och konserverades under ledning av Miss Kenyon och som är den enda kända i England.

Närmast på programmet efter Londonveckan kom resan norrut — till Newcastle-upon-Tyne. Här blevo vi omhändertagna av dr Ian Richmond, specialist på romersk-brittisk arkeologi. I dennes sällskap färdades vi en strålande augustidag västerut längs Hadrianus' vall till Housesteads, ett av de mera välbevarade fortens längs den omkring 12 svenska mil långa befästningsmuren mellan Newcastle och Carlisle. På återvägen till Newcastle passerade vi Hexham och Corbridge, där vi gjorde uppehåll för att bese utgrävningarna av ruinerna efter den romerska förrådsbasen Corstopitum.

Efter att en kort tid ha vistats i Durham och York reste vi till Canterbury. Här tillbringade vi en vecka som deltagare i Mr Sheppard Freres undersökningar av lämningar efter det romerska Durovernum. Canterbury blev som bekant utsatt för ett våldsamt bombangrepp, en s. k. Bædekerraid, år 1942, varvid enligt uppgift en femtedel av den gamla bebyggelsen skattade åt förgängelsen. Katedralen undgick som bekant svårare skador. Sedan rasmassorna bortförts började arkeologerna bryta upp golven i de kvarstående källarvåningarna och funno därunder rester efter den romerska bebyggelsen, bl. a. ett förnämligt mosaikgolv. Under den tid vi hjälpte till på grävningsplatsen blottades bl. a. grundmurar efter hus och rester efter en gata från romersk tid. Tiden medgav också ingående studier av katedralen och den gamla stadens övriga sevärigheter. Dessutom fingo vi tillfälle att besöka Richborough Castle i närheten av kusten ej långt från Sandwich, ruinen efter det romerska fortet Rutupiae. Anläggningen har varit föremål för en systematisk undersökning och mönstergill konservering. Liksom vid Saint Albans (Verulamium) och Corbridge hade murkonserveringarna utförts med största försiktighet och utan tillgripande av mera påfallande rekonstruktioner.

Med grävningarna i Canterbury avslutades vår studieresa, som hade haft ett så utomordentligt lyckat förlopp. Utbytet av resan ligger inte bara däri, att vi fingo tillfälle att besöka ett antal städer, museer och minnesmärken. Minst lika betydelsefullt för framtiden är det, att vi sammanfördes och fingo tillfälle att knyta förbindelser med museimän och forskare på olika håll i landet. Säkerligen kommer var och en av oss, som hade den utomordentliga förmånen att bli uttagna till Englandsresan, att så snart det blir möjligt resa tillbaka för att fördjupa våra kunskaper om det land, där vi överallt möttes av en storartad gästfrihet och välvilja, något som vi sent skall glömma.

Erik B. Lundberg